Lietuvos Respublikos ambasada Latvijos Respublikoje

2025 M. BIRŽELIO AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2025 m. liepos 2 d.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
Birželio 6 d.	**Latvijos tranzito pramonė pasiekė žemiausią tašką.** Latvijoje jau kelerius metus iš eilės smarkiai mažėja uostų ir geležinkelių krovinių pervežimo apimtys, o nuosmukis jau gali būti pasiekęs žemiausią tašką. Tranzito sektoriaus nuosmukis prasidėjo dar iki 2022 m., Rusijos karo prieš Ukrainą. Sektorius pripažįsta, kad Rusijos ir Baltarusijos krovinių apimčių pakeisti neįmanoma, tačiau vis dar yra galimybių plėtoti naujas krovinių rūšis ir maršrutus. Pasak Latvijos banko (LB) ekonomisto J. Maurio: „Apskritai geležinkeliuose ir uostuose turime labai liūdną padėtį. Tiesą sakant, šiuo metu esame pasiekę žemiausią visų laikų krovinių kiekio lygį, nes dar niekada neturėjome tokių mažų apimčių geležinkeliuose ir uostuose“. 2024 m. bendra Latvijos uostų krovinių apyvarta siekė 36 mln. tonų, t. y. 25,1 proc. mažiau nei 2022 m. Susisiekimo ministerijos teigimu, kad Rusijos krovinių apimtys Latvijos uostuose pradėjo mažėti nuo 2014 m. (kai Rusija okupavo Krymą). Ypač palaipsniui mažėjo svarbiausių Rusijos energetikos krovinių – anglių ir naftos produktų. Tai lėmė Rusijos politika perkelti strateginius krovinius į Rusijos uostus. Iškastinio kuro paklausa Europoje taip pat sumažėjo. Paklaustas, ar yra galimybių ateityje išbristi iš nuosmukio, M. Mauris sakė: „Jei atskirai kalbėtume apie geležinkelius, turime pabrėžti, kad jų vėžės yra fiksuotos ir jų galimybės pritraukti naujų krovinių yra labai ribotos. Todėl manome, kad krovinių apimtys greičiausiai ir toliau mažės“. Todėl yra siekiama ieškoti naujų tranzito krypčių, maršrutų. Pasak vieno iš „Latvijas dzelzceļš“ valdybos narių R. Pļavniekso: „Aktyviai dirbame siekdami pritraukti Vidurio Azijos krovinius – grūdus iš Kazachstano, tiekdami žaliavinį cukrų Uzbekistanui, įvairias kitas prekes šioms Vidurio Azijos vartotojų rinkoms ir strateginiams objektams, kuriuose dažnai	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/06.06.2025-zemakais-punkts-latvijas-tranzita-nozare-sasniegts-ostas-mekle-jaunus-attistibas-virzienus.a602053/	

	yra užsienio kapitalo, arba pristatydami produktus į NATO ir Europos Sąjungos valstybes nares. [...] Taip pat dirbame siekdami padidinti medienos, rąstų, statybinių medžiagų ir kitų krovinių vežimą tiesiogiai Latvijoje ir sujungti Baltijos šalis tarpusavyje“. Susisiekimo ministerija pabrėžė, kad, nepaisant prarastų krovinių apimčių, Latvijos uostai prisitaikė prie situacijos ir toliau dirba. Pritraukiami nauji krovinių srautai iš Centrinės Azijos, Baltijos ir Šiaurės šalių, Vakarų Europos ir kt.		
Birželio 11 d.	**Toliau plėtojant geležinkelius ir uostus, reikės sutelkti dėmesį į bendradarbiavimo stiprinimą.** Transporto ministras Atis Švinka, komentuodamas Transporto ministerijos planus sumažinti „Latvijas Dzelzcels“ (LDz) praėjusių metų 39,438 mln. eurų nuostolius, pabrėžė, kad šie nuostoliai yra susiję su Rusijos krovinių pervežimų per Latviją sumažėjimu, o tai savaime nėra blogas dalykas. LDz ir Latvijos uostai turi nukreipti savo verslą iš Rusijos į kitas rinkas tiek praktiniais, tiek principiniais sumetimais. LDz stengiasi mažinti išlaidas, užtikrindama geležinkelių infrastruktūros veiklos tęstinumą ir kuo mažesnį poveikį valstybės biudžetui. „Atsižvelgiant į geopolitinę padėtį ir potencialias grėsmes šaliai, svarbu užtikrinti saugų šalies kritinės geležinkelių infrastruktūros veikimą bet kokiomis aplinkybėmis“, – pabrėžė ministras. Geležinkeliai ir uostai turi nustatyti naujas plėtros kryptis. Uostai nebegali tikėtis anksčiau perkrautų krovinių apimčių, todėl yra plėtojamos naujos galimybės, pavyzdžiui, nišinių produktų aptarnavimas ir bendradarbiavimo su Baltijos ir Šiaurės šalimis, Centrine Azija, Vakarų Europa ir Šiaurės Amerika stiprinimas, sakė ministras.	https://www.tvnet.lv/8266650/svinka-dzelzcela-un-ostu-attistiba-jakoncentrejas-uz-sadarbibas-stiprinasanu	
Investicijoms pritraukti į Lietuvą aktuali informacija			
Birželio 27 d.	**Pirmąjį pusmetį LIAA pritraukė 156 mln. eurų investicijų.** Per pirmąjį šių metų pusmetį su Latvijos investicijų ir plėtros agentūros (LIAA) parama įgyvendinti devyni užsienio investiciniai projektai, kurie į Latvijos ekonomiką pritrauks 156 mln. eurų. LIAA teigimu, šie projektai padės sukurti 545 naujas darbo vietas visuose Latvijos regionuose. Iš devynių šiais metais pradėtų projektų šeši yra Rygoje, du – Kuržemėje ir vienas – Vidžemėje. Tarp svarbiausių, dėl kurių jau priimti galutiniai sprendimai, LIAA išskiria Jungtinių Arabų Emyratų oro krovinių vežimo bendrovės „WitAir Atlantic“ atėjimą, Estijos bendrovė „Frankenburg Technologies“ Latvijoje planuoja pradėti gaminti trumpojo nuotolio žemė-oras	https://www.liaa.gov.lv/lv/jaunums/pirmaja-pusgada-liaa-piesaistijusi-156-miljonus-eiro-investicijas-kas-sekmes-545-jaunu-darbavietu-izveidi	

	raketas, o Australijos bendrovė „Citech“ nusprendė Liepojoje įkurti mobiliojo ryšio bokštų gamybos įmonę. LIAA šiuo metu vykdo kelis didelės apimties energetikos, duomenų centrų ir bioekonomikos projektus, į kuriuos iš viso investuojama keli milijardai eurų. 		
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
Gegužės 23 d.	**„airBaltic“ atidarė naują krovinių gabenimo centrą Rygos oro uoste.** „airBaltic“ atidarė naują krovinių gabenimo angarą „Baltic Cargo Hub“ Rygos oro uoste. Angaras užima 6895 kvadratinių metrų plotą ir yra skirtas patenkinti augančią efektyvių ir modernių oro krovinių gabenimo paslaugų paklausą Rygos oro uoste. „airBaltic“ atstovai teigia, kad šis angaras, esantis tiesiogiai prie krovinių perono ir įrengtas pažangiomis pusiau automatinėmis medžiagų tvarkymo sistemomis, leis greitai ir sklandžiai tvarkyti krovinius. Jame yra tokios unikalios funkcijos kaip temperatūros kontroliuojamos patalpos jautrioms medžiagoms – vaistams, taip pat specialios zonos pavojingoms medžiagoms, gyviems gyvūnams ir vertingiems daiktams. Integruotos maisto ir veterinarijos paslaugų patalpos bei muitinės patikros punktas dar labiau supaprastins krovinių operacijas. Šis centras turėtų padidinti krovinių tvarkymo pajėgumus Rygos oro uoste – iki 45 000 tonų krovinių per metus.	https://www.tvnet.lv/8254710/airbaltic-atklajusi-jauno-kravas-angaru-rigas-lidosta	

Birželio 4 d.	**Rygos oro uostas planuoja pasirašyti paskolos sutartį su ERPB dėl 75 mln. eurų paskolos keleivių terminalo plėtros projektui.** Birželio 4 d. Rygos oro uosto valdyba susitiko su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) viceprezidentu M. Patrone, kad aptartų banko dalyvavimą finansuojant Rygos oro uosto keleivių terminalo plėtros projektą. ERPB valdyba projektui patvirtino iki 75 mln. eurų. Paskolos sutartis su ERPB turėtų būti pasirašyta netrukus.	https://www.db.lv/zinas/rigas-lidostas-valde-tiekas-ar-erab-viceprezidentu-521729	
Birželio 12 d.	***Latvenergo:* Jei Latvijoje nebus plėtojama vėjo energetika, elektros kainų skirtumai tarp Baltijos valstybių gali padidėti.** Jei Latvija nepasivys Lietuvos ir Estijos vėjo energetikos plėtros srityje, ateityje elektros kainų skirtumai tarp Baltijos valstybių „Nord Pool“ rinkoje gali padidėti, įspėja „Latvenergo“ prognozavimo ir finansinių produktų skyriaus vadovas Ingus Stulbergs naujausioje elektros rinkos apžvalgoje. „Latvenergo“ atstovas pažymi, kad ekonomikos augimo pagrindas yra gebėjimas patenkinti paklausą tinkamu elektros energijos kiekiu už konkurencingiausią kainą. Nors esama Baltijos šalių vėjo jėgainių instaliuota galia jau daro poveikį vidutinėms „Nord Pool“ kainoms, Baltijos šalyse vis dar trūksta elektros energijos gamybos. Pastaraisiais dešimtmečiais šią funkciją Europoje ir Baltijos šalyse daugiausia atliko elektrinės, naudojančios iškastinį kurą, tačiau technologijoms tobulėjant jos palaipsniui keičiamos elektros gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių, pvz., vėjo ir saulės energijos, kartu su elektros energijos saugyklomis, nes jos nepriklauso nuo energijos ar gamybai reikalingo kuro kainų pokyčių. Tačiau Stulbergs pažymi, kad elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių nereiškia, kad tokia elektros energija neturi vertės, nes tokių elektrinių statyba ir priežiūra reikalauja investicijų.	https://www.tvnet.lv/8267715/latvenergo-skaidro-kas-notiks-ja-latvija-netiks-attistiti-veja-parki	
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
Gegužės 28 d.	**„flydubai“ gruodį pradės tiesioginius skrydžius iš Dubajaus į Rygą.** Dubajuje įsikūrusi aviakompanija „flydubai“ tampa pirmąja JAE aviakompanija, vykdysiančia tiesioginius skrydžius į Rygą. Planuojama, kad skrydžiai startuos nuo šių metų gruodžio 12 d. ir iš Dubajaus tarptautinio oro uosto 3 terminalo bus vykdomi į Rygos oro uostą tris kartus per savaitę. Be Rygos, įmonė taip pat paskelbė, kad nuo rugsėjo 19 d. pradėsianti skrydžius ir iš Vilniaus.	LSM.lv	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			

Birželio 3 d.	**Patvirtinta ilgalaikė energetikos strategija.** Birželio 3 d., Ministrų kabinetas patvirtino ilgalaikę šalies energetikos strategiją, kuria siekiama toliau plėtoti energetikos sektorių, skatinant perėjimą prie tvarių energijos šaltinių, taip mažinant priklausomybę nuo iškastinių išteklių ir stiprinant energetinį saugumą. Vienas iš strategijos tikslų – maždaug trečdaliu sumažinti elektros energijos kainą. Klimato ir energetikos ministerija (KEM) informavo, kad nacionalinės energetikos politikos tikslas iki 2050 m. yra per energetiką didinti šalies konkurencingumą. Siekiant šio tikslo, strategijoje nustatyti trys uždaviniai – Latvijai tapti regiono lydere pagal energijos kainas, 2) užtikrinti energetinę nepriklausomybę, 3) siekti efektyvios ir tvarios energetikos infrastruktūros. KEM pripažino, kad energetikos sektorius yra Latvijos ekonomikos variklis – jam tenka lemiamas vaidmuo užtikrinant šalies ekonomikos augimą ir socialinę gerovę. Remiantis konkrečiais ekonominės plėtros rodikliais, strategijoje nustatyti konkretūs energetikos sektoriaus tikslai – maždaug trečdaliu sumažinti elektros energijos kainą, perpus sumažinti importuojamų energijos šaltinių dalį ir užtikrinti stabilų vartojimo ir gamybos balansą, atitinkantį Latvijos ateities poreikius. Siekiant šio tikslo, buvo nustatyti sektorių politikos prioritetai, išskiriant: vartojimą, elektros energiją, šilumą, transporto energiją ir kurą. Siekiant konkurencingų energijos kainų ir užtikrinant stabilų bei saugų energijos tiekimą, energijos portfelis sudarytas taip, kad būtų subalansuotos žemos kainos, galimybė kuo daugiau išteklių pasigaminti patiems ir kuo geriau išnaudoti esamą infrastruktūrą. KEM pridūrė, kad šiame scenarijuje svarbus vaidmuo teks Latvijoje gaminamam kurui ir kuro ištekliams (biodujoms, biomasei, vandeniliui), taip pat šalyje gaminamai elektros energijai. Elektros energijos portfelis sukurtas taip, kad būtų galima pasinaudoti atsinaujinančiųjų išteklių, pavyzdžiui, saulės ir vėjo, sąnaudų pranašumais, tuo pat metu juos derinant su kontroliuojamais pajėgumais, pavyzdžiui, šiluminėmis ir hidroelektrinėmis. Glaudesnė šilumos ir elektros energijos sektorių integracija taip pat yra svarbi strategijos kryptis. Tai apima ir likutinės šilumos naudojimą, ir laipsnišką šilumos sektoriaus elektrifikavimą, šilumos tiekimo sistemų naudojimą efektyviam energijos kaupimui. Taikant šį požiūrį energijos tiekimas taps lankstesnis, efektyvesnis ir tvaresnis.	https://www.delfi.lv/bizness/37264250/biznesa_vide/120074976/zemaka-elektribas-cena-apstiprinata-energetikas-ilgtermina-strategija	

	Planuojama, kad Strategija bus reguliariai atnaujinama, prisitaikant prie kintančių aplinkybių, taip pat bus įdiegtas stebėsenos mechanizmas, kad būtų galima žinoti, kokioje padėtyje esame bet kuriuo metu ir kokius politikos veiksmų planus reikia pradėti įgyvendinti. Klimato ir energetikos ministras Kasparas Melnis sakė, kad tai pirmoji matematinio modeliavimo principais pagrįsta strategija, leidžianti prisitaikyti prie neapibrėžtumų ir sąmoningai nukreipti sektoriaus plėtrą – su aiškiu tikslu sustiprinti šalies energetinį saugumą ir užtikrinti konkurencingas energijos kainas tiek piliečiams, tiek įmonėms: „Kurdami strategiją, dirbome kartu su sektoriaus ekspertais keliose tikslinėse grupėse, pristatydami tarpinius rezultatus ir sudarydami sąlygas platesnėms diskusijoms su prezidentu, parlamento nariais ir pramonės atstovais, o tai mane labai džiugina ir džiugina! Priėmus strategiją, toliau bus tęsiamas jos įgyvendinimo darbas, be kita ko, palaikant glaudų dialogą su piliečiais, vietos valdžios institucijomis ir įmonėmis“.		
Birželio 13 d.	**Tikimybė, kad „Rail Baltica“ pirmasis etapas nebus baigtas iki 2030 m. – didelė.** Skaičiuojama, kad pirmasis projekto etapas Latvijai kainuos apie 5,5 mlrd. eurų, o visoms trims Baltijos šalims – 14-15 mlrd. eurų. Iki šiol surinkta 4 mlrd. eurų. Latvijai, įskaitant valstybės paramą, iš viso skirta 1,4 mlrd. eurų. Pirminiais duomenimis, vien tik pagrindinei vėžei, – t. y. atkarpoms nuo Estijos sienos iki Lietuvos sienos nutiesti, – neįskaitant darbų Rygos centre ir oro uoste, iš viso reikia 4,5 mlrd. eurų. Tai daugiau nei trys Baltijos šalys per visus šiuos metus iš ES surinko kartu sudėjus. Iš 4,5 mlrd. eurų 11 proc., arba 520 mln. eurų, šiuo metu skirta 40 kilometrų Bauskės regione statybai. Dar 103 mln. eurų numatoma skirti dvigubo tilto per Dauguvą Salaspilyje statyboms. Dvigubas tiltas reiškia, kad juo galės važiuoti traukiniai ir kelių transportas. Tačiau jam užbaigti prireiks šimtų milijonų eurų. Lėšų trūksta ir bėgiams iki Estijos sienos tiesti. Latvija dar tik pradeda tiesti pagrindinę liniją, o Estija ir Lietuva tai jau daro. Terminas visoms trims Baltijos šalims nesikeičia: iki 2030 m. Estija, Latvija ir Lietuva turėtų būti sujungtos su Europos vėže. Tam, kad šis tikslas būtų pasiektas, bendra projekto įmonė „RB Rail“ išsiuntė	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/13.06.2025-dzelzcela-projekta-rail-baltica-aizvien-liels-risks-pirmo-kartu-nepabeigt-lidz-2030-gadam.a603100/	

	pasiūlymus dėl projekto finansavimo strategijos trijų šalių atsakingoms ministerijoms ir tikisi gauti atsakymą šią vasarą. *Rygos centrinė stotis.* Prieš du mėnesius įmonė „Eiropas dzelzceļa līnijas“, kuri yra projekto įgyvendintoja Latvijoje, paskelbė, kad atnaujina statybos darbus Rygos centrinės stoties pastate. Čia darbai pratęsti, nes dar šiemet Vyriausybė perskirstė 114 mln. eurų, todėl beveik visa suma, t. y. 104 mln. eurų, skirta statybos darbams, o likusi dalis – statybos priežiūrai ir kitoms reikmėms. Visgi panašu, kad už šiuos pinigus bus galima užbaigti tik apie tris ketvirtadalius viso projekto pietinėje stoties pusėje, o šiaurinės dalies statybas, dėl pinigų trūkumo, kol kas nutarta nukelti. Pagal pirminį planą pietinė stoties dalis turėtų būti baigta statyti iki kitų metų rugpjūčio pabaigos, o 2027 m. pradžioje ji turėtų pradėti veikti visu pajėgumu. *Geležinkelio tiltas per Dauguvą.* Pasak Transporto ministerijos, dėl šios projekto dalies įgyvendinimo dar nenuspręsta ir tam kol kas nėra skirta pinigų. To priežastis – ES daugiamečio biudžeto programavimo laikotarpiu laisvai prieinamų pinigų nebėra, taip pat nenumatoma paskelbti jokių kvietimų. Todėl dar neaišku, kokios galimybės bus kitu daugiamečiu programavimo laikotarpiu, kuris tikriausiai bus ne anksčiau kaip 2027 ar 2028 m. Tačiau nėra jokių garantijų, kad Latvija sugebės surinkti lėšų tiltui. Susisiekimo ministerijos teigimu, dabar yra aktyviai rengiamas naujas „Rail Baltica“ įstatymo projektas, kuris tikimasi, kad šį mėnesį bus pateiktas vyriausybei. Be to liepą Europos Komisija paskelbs pirmuosius pasiūlymus ir dėl kito daugiamečio plano. Galutinį sprendimą valstybės narės priims 2027 m. pabaigoje. „RB Rail“ tikisi, kad per kitą programavimo laikotarpį iš ES gaus bent 4 mlrd. eurų.		
Birželio 17 d.	**Latvija siūlo Lietuvai ir Estijai investuoti į „airBaltic“.** Vyriausybė už uždarų durų nusprendė pasiūlyti kaimyninėms šalims įsigyti Latvijos nacionalinės aviakompanijos „airBaltic“ akcijų. Pagal šį planą Estija ir Lietuva galėtų investuoti po 14 mln. eurų į finansinių	https://www.sam.gov.lv/lv/jaunums/satiksmes-ministrija-izteiks-	

	sunkumų patiriančią aviakompaniją, o tai yra tiek pat, kiek investuoti planuoja Vokietijos „Lufthansa“. Tai galėtų sustiprinti bendrovės pozicijas, nes ji ruošiasi pirminiam viešam akcijų platinimui (IPO). Šiandien priimti du sprendimai dėl „airBaltic“. Manoma, kad didžiuliai oro linijų nuostoliai gali būti sumažinti ir bendrovė vis dar gali tapti pelninga, todėl jos strateginiai tikslai buvo pakeisti. Naujoji bendrovės strategija labai skirsis nuo buvusio generalinio direktoriaus Martino Gausso palaikytos strategijos. Vietoj tikslo plėsti tarptautinių maršrutų tinklą, „airBaltic“ dabar stiprins savo pozicijas Baltijos šalyse ir labiau remsis tranzitiniu eismu per Rygos oro uostą. Transporto ministerijos atstovai nurodė, kad bendras „airBaltic“ strateginis tikslas yra pelningumas ir „airBaltic“ skrydžių iš Rygos oro uosto užtikrinimas. Transporto ministerijos teigimu, atnaujintas „airBaltic“ strateginis tikslas turės teigiamą poveikį ne tik bendrovės plėtrai, bet ir Rygos oro uosto, kaip lyderio vaidmeniui Baltijos aviacijos rinkoje bei jo pozicijų stiprinimui Šiaurės Europoje	oficialu-piedavajumu-igaunijas-un-lietuvas-partneriem-par-lidzieguldijumu-airbaltic	
Birželio 17 d.	**Latvijos pozicija dėl atnaujinto EK sprendimo dėl „Rail Baltica“ įgyvendinimo.** Birželio 17 d., Vyriausybė išnagrinėjo Susisiekimo ministerijos (SM) parengtą informacinį pranešimą apie Latvijos nacionalinę poziciją dėl atnaujinto Europos Komisijos (EK) įgyvendinimo sprendimo dėl projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimo. Latvijos nacionalinėje pozicijoje iš esmės pritariama atnaujintam EK įgyvendinimo sprendimui. Latvija palankiai vertina nustatytas prioritetines sritis – „Rail Baltica“ geostrateginės svarbos stiprinimą, indėlį į gynybą, saugumą ir karinį mobilumą, taip pat projekto tvarkaraščio atnaujinimą. Kartu Latvijai svarbu, kad projektas „Rail Baltica“ būtų įgyvendinamas etapais, atsižvelgiant į turimą ES finansavimą ar kitą užsienio finansinę paramą ir numatomą jos srautą, taip pat į turimą valstybės biudžeto finansavimą. SM nurodyta užtikrinti, kad projektas „Rail Baltica“ būtų įgyvendinamas atsižvelgiant į turimą finansavimą, neprisiimant įsipareigojimų be finansinio padengimo. Planuojama, kad EK parengtą atnaujintą įgyvendinimo sprendimą patvirtins TEN-T komitetas, kuriame dėl jo balsuos visos ES valstybės narės. Latvijos nacionalinė pozicija suderinta su Užsienio reikalų, Gynybos, Finansų ministerijomis ir bus perduota Saeimai tolesniam tvirtinimui.	https://www.sam.gov.lv/lv/jaunums/apstiprina-latvijas-nacionalo-poziciju-eiropas-komisijas-istenosanas-lemumam-par-rail-baltica	

Birželio 19 d.	**Rusijos ir Baltarusijos piliečiams uždrausta pirkti nekilnojamąjį turtą Latvijoje.** Birželio 19 d., Saeima per galutinį svarstymą priėmė naują įstatymą, draudžiantį Rusijai ir Baltarusijai bei jų piliečiams įsigyti nekilnojamojo turto Latvijoje. Šis draudimas taip pat taikomas Rusijoje ir Baltarusijoje registruotiems juridiniams asmenims. Taip pat planuojama šį draudimą taikyti juridiniams asmenims, kuriuose šių šalių piliečiai valdo ne mažiau kaip 25 proc. įstatinio kapitalo ir kurių tikrieji savininkai yra Rusijos ar Baltarusijos piliečiai, taip pat Rusijoje ar Baltarusijoje įsteigtiems juridiniams asmenims. Draudimas bus taikomas sandoriams, sudarytiems įsigaliojus šiam įstatymui.	https://www.saeima.lv/en/news/saeima-news/34874-russian-and-belarusian-citizens-banned-from-buying-real-estate-in-latvia	
Birželio 20 d.	**Pažanga derybose dėl LaSGO elektros kabelio studijos.** Birželio viduryje vykusiose derybose Liuksemburge, tarp Latvijos klimato ir energetikos ministro Kasparo Melnio ir Švedijos energetikos ministrės E. Elisabeth Busch, dėl Latvijos, Švedijos (ir Gotlando) povandeninio elektros kabelio LaSGO išsamios studijos, pasistūmėjo į priekį. Šiuo metu „LaSGo“ jungtis nėra įtraukta į vadinamąjį ENTSO-E 10 metų tinklo plėtros planą (TYNDP). Dvišalių derybų metu klimato ir energetikos ministras Kasparas Melnis pabrėžė, kad reikia aktyviai dirbti, kad ši jungtis būtų įtraukta į TYNDP, nes tai atveria plačias galimybes gauti didelį ES finansavimą tolesniam išsamiam socialiniam, ekonominiam ir techniniam vertinimui. Švedija pritarė Latvijos pozicijai ir palankiai įvertino viziją, kuria Latvijai suteikiama Švedijos politinė parama toliau sprendžiant šį klausimą. Atsižvelgiant į dabartinę Latvijos energetikos strategiją iki 2050 m., kurioje numatoma didinti elektros energijos suvartojimą, jungtis su Švedija būtų strateginė ilgalaikė investicija, kuri užtikrintų sėkmingą elektros energijos importą ir eksportą, taip pat atsinaujinančiųjų energijos išteklių integraciją į Latvijos ir Švedijos energetikos sistemas. Ji taip pat leistų glaudžiau integruoti balansavimo rinkas, padidintų šių rinkų likvidumą ir elektros energijos tiekimo saugumą. Atsižvelgiant į pastarojo meto sabotažo incidentus Baltijos jūroje, „LaSGo“ taptų papildomu infrastruktūros elementu siekiant sustiprinti regiono energetinį saugumą.	https://www.kem.gov.lv/lv/jaunums/vesturiks-mirklis-panakts-butisks-progress-sarunas-ar-zviedrijas-energetikas-ministri-par-elektrokabela-lasgo-izpeti	

	Latvijos elektros tinklai yra gerai sujungti su Estijos ir Lietuvos elektros tinklais. Dėl savo geografinės padėties Latvija turi galimybę prisijungti prie Švedijos ir taip sustiprinti Baltijos šalių elektros infrastruktūrą su Europa. Ministras K. Melnis pabrėžė „LaSGo“ projekto naudą ne tik Švedijai, bet ir Gotlandui.		
Birželio 22 d.	**Įtarimai sankcijų apeidinėjimu.** Birželio 22 d. Latvijos televizijos laidoje „de facto“ parodytame tiriamajame reportaže buvo aiškinamasi dėl sankcijų apėjimo schemų. Jame pateikta informacija, kad nuo 2021 m. kuomet buvo įvestos JAV ir ES sankcijos „Grodno Azot“ gamyklai, gaminančiai azoto trąšas (įskaitant ir karabimidą), šių eksporto į Europą visiškai nesustabdė. Pasak straipsnio autorių, nutekinti įmonės vidaus dokumentai rodo, kad tiesioginis azoto trąšų eksportas, pavyzdžiui, į Rusiją ar Indiją, dėl mažesnių kainų ir brangesnės logistikos yra nuostolingas, kai tuo tarpu į Europą – pelningas. Tyrime nurodoma, kad taip yra todėl, jog sankcijas padeda apeiti tarpinės įmonės, kurias patys baltarusiai vadina „specialiaisiais eksportuotojais“. „Grodno Azot“ arba parduoda joms trąšas, arba nuomoja savo patalpas ir įrangą tariamai nepriklausomai gamybai. Laidoje Lietuva bei Lenkija pateiktos kaip gerieji pavyzdžiai, kuriose sankcijų kontrolė baltarusiškoms azoto trašoms ir karabimidui yra griežta, kai tuo tarpu Latvijoje, situacija kiek kitokia. Pavyzdžiui, šių metų pradžioje „Astramar Liepāja“ pasirašė sutartį dėl karbamido tiekimo su Baltarusijos įmone „Tehnospetsrading“, kurią Lenkija įtraukė į savo nacionalinį sankcijų sąrašą. „De facto“ žiniomis, ištyrus dokumentus buvo atskleistas ilgas logistikos maršrutas, kai Turkmėnijoje tariamai pagamintą karbamidą Kazachstano bendrovė pardavė vienai Baltarusijos bendrovei, pastaroji – kitai, ir tik tada Latvijos bendrovei. Be to, paskutinis pardavėjas, bendrovė „Technospetstrading“, pati gamina karbamidą, naudodama Gardino Azoto žaliavas ir techninę įrangą. Ir nors karbamidui iš Baltarusijos sankcijos savaime netaikomos, tačiau Latvijos muitinės duomenimis, iki 2021 m. įvestų sankcijų, didžiausias iš Baltarusijos importuotas karbamido	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/22.06.2025-de-facto-peta-sankciju-apiesanas-shemas-baltkrievu-karbamids-plust-eiropa-caur-latviju.a604247/	

	kiekis buvo apie 1 000 tonų. Po to apimtys gerokai sumažėjo. Tačiau per pirmuosius penkis šių metų mėnesius importuota daugiau kaip 31 000 tonų, daugiausia tranzitu. Praėjusių metų spalio 30 d. „Grodno Azot“ patikrino karbamido kokybę trijuose vagonuose. Tą pačią dieną Baltarusijos įmonė „MetraTradingProm“ išdavė lydinčiuosius dokumentus karbamido kroviniui, kurio svoris ir vagonų numeriai buvo tokie patys. Jis buvo parduotas Lenkijos įmonei už 307 EUR už toną. Tačiau Lenkijos muitinė krovinio neįleido. Šių metų kovo 10 d. karbamidas buvo parduotas Estijos įmonei už 405 eurus už toną. Produktas buvo perkrautas į kitus vagonus Lenkijoje ir grąžintas į Baltarusiją. Tačiau kelionė tuo nesibaigė. Iš Baltarusijos karbamidas buvo gabenamas į Latviją, o vėliau per Liepoją – į Lietuvą. Raginimą atsakingoms institucijoms įvertinti, ar Latvijos verslininkai nedalyvauja vengiant sankcijų, išsakė susisiekimo ministras A. Švinka, ekonomikos ministras V. Valainis ir premjerė E. Siliņa. Užsienio reikalų ministerijos politikos direktorius Ivars Lasis, teigė, kad šiemet padidėjęs karbamido importas į Latviją buvo pastebėtas ir imtasi veiksmų: „Mes įtraukėme šias trąšas – karbamidą – į prekių, kurioms didinami importo muitai, sąrašą.“ Nuo liepos 1 d. į ES importuojamoms rusiškoms ir baltarusiškoms trąšoms bus taikomas 40 eurų už toną importo muitas.		
Birželio 23 d.	**Žemės nusavinimas dėl „Rail Baltica“ - su komplikacijomis.** Žemės sklypas „Mazputniņi“ yra Iecavos savivaldybėje – vietoje, per kurią eis pagrindinė „Rail Baltica“ vėžė. Valstybė jau seniai bando jį nusavinti prievarta, nes dabartinis savininkas nesutinka žemės parduoti savanoriškai, norėdamas gauti dešimt kartų didesnę kainą, nei buvo siūloma už turtą. Skirtingai nei kitur Latvijoje, šio etapo darbams pradėti buvo skirta pinigų. Visgi klausimas nebuvo svarstomas Parlamente dėl Susisiekimo ministerijos prašymo atidėti įstatymo projekto svarstymą. Nepaisant to, kad pati ministerija paragino kol kas klausimą atidėti, dar visai	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/23.06.2025-zemju-atsavinasana-rail-baltica-ar-sarezgijumiem.a604296/	

	neseniai savo informaciniame pranešime rašė, kad: „minėtas turtas „yra kritiškai reikalingas „Rail Baltica“ statybos darbams pradėti“. Pokalbiuose su žurnalistais pareigūnai paaiškino, kad vis dėlto poreikis nėra toks didelis. Anot Transporto ministerijos valstybės sekretoriaus pavaduotojos „Rail Baltica“ projektui Kristīnes Malnačos: „Mums leidžiama pradėti statybas, veikti ir daryti dalykus, susijusius su tuo turtu, kuris reikalingas „Rail Baltica“. Net jei nusavinimo procesas dar nėra visiškai baigtas, tai jau numatyta „Rail Baltica“ įstatyme“. Visgi kitokia nuomonė buvo išsakyta šių metų kovo mėnesį Saeimos Teisės reikalų komisijos posėdyje, kuriame „Europos geležinkelių linijos“ atstovė spaudai Jana Upeniece pabrėžė, kad: „Reikia suprasti, kad norint pradėti statybos darbus, turi būti galima statyti visus objektus, kurie yra numatyti konkrečiame statybos leidime. [...] Jei trūksta bent vieno iš objektų, šie statybos darbai, net ir tuo atveju, kai pinigų randama, iš principo negali būti pradėti“. Visgi Ministerijos teigimu, klausimas vis dėlto nėra toks skubus. Statybos darbai galėtų prasidėti jau šią vasarą, nors valstybė dar nėra nusavinusi turto. Žemė bus laikinai išnuomota, o paskui išpirkta.		
Birželio 25 d.	**Sujungiamos trys Latvijos Geležinkelių dukterinės įmonės.** Birželio 25 d., Vyriausybė nusprendė sujungti tris valstybės įmonės „Latvijas dzelzceļš“ (LDZ) dukterines įmones –„LDz ritošā sastāva serviss“, „LDz Logistika“ ir „LDz Cargo“ į „LDz Cargo“. Transporto ministerijos teigimu, reorganizacija siekiama supaprastinti bendrovės struktūrą, sumažinti sąnaudas ir padidinti pelningumą. Šiuo metu dėl išsklaidytos struktūros funkcijos dubliuojasi ir patiriama papildomų išlaidų, todėl sunku efektyviai valdyti ir naudoti išteklius. Tikimasi, kad per ateinančius penkerius metus reorganizacijos finansinė nauda sieks 25,9 mln. eurų. Bendrovė taip pat nuo 2028 m. pradės mokėti dividendus, sumažindama neigiamą LDz poveikį valstybės biudžetui.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/25.06.2025-apvieno-tris-latvijas-dzelzcela-meitassabiedribas-precizets.a604423/?utm_source=lsm&utm_medium=article-right&utm_campaign=popular	
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			

Birželio 3 d.	**Latvijos vėjo energijos robotikos startuolis „Aerones“ pritraukė 62 milijonus dolerių.** Investicijų raundą bendrai vykdė bendrovės „Activate Capital“ ir „S2G Investments“, dalyvavo „Carbon Equity“, „Overlap Holdings“ ir esami investuotojai „Lightrock“, „Blume Equity“, „Metaplanet“, „Change Ventures“ ir „Extantia“. Šis raundas įvyko po to, kai 2024 m. buvo gauta 4 mln. eurų dotacija iš Europos Sąjungos inovacijų fondo, o 2023 m. pritraukta 30 mln. dolerių investicija. Su šia nauja 62 mln. dolerių investicija „Aerones“ gerokai išplės savo pasaulinius veiklos pajėgumus ir paspartins mokslinius tyrimus ir plėtrą MI automatizavimo, robotikos ir klientų duomenų bei analizės platformos kūrimo srityse. Bendrovė planuoja didinti robotų gamybos apimtis ir investuoti į prognozuojamos techninės priežiūros sistemas, naudojančias tūkstančių robotų patikrinimų duomenis. Bendrovė turi naują centrą Dalase ir bendradarbiauja su pramonės lyderiais „GE Vernova“, „NextEra“, „Vestas“, ‚Enel‘ ir „Siemens Gamesa“, teikdama robotų tikrinimo, techninės priežiūros ir duomenų analizės paslaugas.Šiais metais bendrovė tikisi pritraukti dar apie 15-20 mln. dolerių.	https://www.delfi.lv/bizness/44467736/tehnologijas/120074916/latvijas-veja-energijas-robotikas-jaunuznemums-aerones-piesaistijis-62-miljonus-dolaru	
Birželio 3 d.	**4,9 mln. eurų paskola *Lejas Dibeniņi* saulės parko statybai.** Rietumu bankas suteikė 4,9 mln. eurų paskolą investicinio fondo bendrovės „Envolve Capital“ valdomai įmonei „CE Solar Gulbene Ltd“. Finansavimas skirtas saulės elektrinės „Lejas Dibeniņi“ statybai. Elektrinė bus įrengta Gulbenės rajono Beļavo savivaldybėje, Gulbenės rajone, ir joje bus sumontuotos saulės baterijos, kurių bendra galia sieks 15,1 megavato (MW). Naujojoje saulės elektrinėje bus naudojami inovatyvūs sprendimai, siekiant padidinti efektyvumą ir energijos išeigą. Be kita ko, bus įrengti moderniausi dvipusiai saulės moduliai su viena ašimi, kuri užtikrina, kad jie judės kartu su saulės šviesa ir leis ją maksimaliai išnaudoti. Tikimasi, kad bendra saulės elektrinių parko elektros energijos gamyba sieks 17 gigavatvalandžių (GWh) per metus. „Pasak įmonės „Envolve Capital“ generalinio direktoriaus P. Pečiulio: „Atsinaujinančiosios energijos galimybės Latvijoje ir Baltijos šalyse tebėra daug kartų didesnės nei dabar, todėl matome didelį regiono augimo potencialą. Šis projektas yra platesnės strategijos, kuria siekiama padidinti atsinaujinančiosios energijos dalį Baltijos šalių elektros energijos tiekime,	https://www.delfi.lv/bizness/37264250/biznesa_vide/120074896/saules-parka-lejas-dibenini-buvniecibai-banka-aizdod-4-9-miljonus-eiro	

	dalis“. *Lejas Dibenini* saulės elektrinės parko statybos darbai jau prasidėjo, o elektrinę tikimasi paleisti iki 2025 m. pabaigos.		
Birželio 6 d.	**Dronų gamintojas „Edge Autonomy“ atidarė gamyklą Rygoje.** Tarptautinė bepiločių orlaivių gamintoja „Edge Autonomy“ birželio 5 d., Rygoje atidarė naują 10 000 m2 ploto gamybos įmonę ir gerokai išplėtė savo veiklą Latvijoje. Šiuo metu įmonėje dirba 270 darbuotojų ir tikimasi, kad artimiausiu metu jų skaičius augs. „Edge Autonomy“, kurios pagrindinė būstinė yra JAV, o gamybos ir skrydžių operacijų centrai veikia Latvijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, yra viena iš pasaulinių bepiločių sistemų technologijų lyderių. Bendrovė teikia novatoriškus sprendimus vyriausybiniams, komerciniams ir akademiniams klientams beveik 80 pasaulio šalių. Bendrovė glaudžiai bendradarbiauja su Latvijos ginkluotosiomis pajėgomis, o jos bepiločiai orlaiviai taip pat naudojami Ukrainos kariuomenei remti. Bendrovė Latvijoje veikia jau daugiau nei 15 m.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/06.06.2025-dronu-razotajs-edge-autonomy-atklaj-verienigu-razotni-riga-darbibas-apjomu-latvija-dubultos.a602129/	
Birželio 6 d.	**„Meridein Grupp“ Baltijos šalyse statys bepiločių orlaivių gamyklą, kurioje bus galima gaminti iki 2000 bepiločių orlaivių per dieną.** Estijos dronų technologijų bendrovė „Meridein Grupp“, Latvijoje įsikūrusios „Baltic Drone Group Ltd“ patronuojančioji bendrovė, Baltijos šalyse statys dronų gamybos gamyklą, kurios pajėgumai sieks iki 2000 dronų per dieną. Gamyklos vieta saugumo sumetimais kol kas neatskleidžiama, tačiau pirmieji dronai galėtų būti pagaminti jau 2026 m. pirmąjį pusmetį. Naujojoje gamykloje bus gaminami FPV smogiamieji dronai, amunicijos numetimo dronai ir ISR žvalgybos dronai. Gamyba bus skirta tiek vidaus gynybos poreikiams, tiek eksportui į tarptautines rinkas. Planuojama įkurti gamyklą, kurioje bus užtikrinamas visas dronų gamybos ciklas – nuo prototipų kūrimo iki galutinio gaminio. „Meridein Grupp“ yra Estijos kapitalo įmonė, veikianti Baltijos ir Skandinavijos rinkose ir siūlanti integruotus dronų sprendimus - nuo kūrimo ir pardavimo iki bandymų, techninės priežiūros ir saugos sistemų diegimo. Bendrovė yra Estijos gynybos ir kosmoso pramonės asociacijos narė. „Meridein Grupp“ Baltijos šalių rinkoje veikia su prekių ženklais „Droni.lv“, „Droon.ee“ ir „Dronai.lt“.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/06.06.2025-meridein-grupp-baltija-veidos-dronu-razotni-ar-jaudu-lidz-2000-dronu-diena.a602145/	
Birželio 11 d.	**„Latvenergo“ įsigijo „Eolus“ vėjo jėgainių parką „Pienava Wind“.** Bendras vėjo jėgainių parko galingumas – 147 megavatai (MW), elektros gamyba bus pradėta 2027 m. pirmoje	https://www.tvnet.lv/8266953/latvenergo-	

	pusėje. Bendros planuojamos investicijos į „Pienava Wind“ statybą yra maždaug 215 mln. eurų. „Latvenergo“ tai yra svarbus sandoris, siekiant įgyvendinti grupės strategiją, ir iki 2027 m. pradžios iš viso pasiekti apie 1150 MW papildomos atsinaujinančiųjų energijos išteklių galios, užtikrindama ekologiškos ir konkurencingos energijos augimą regione. „Eolus“ tęs vėjo parko plėtrą, kol bus baigti visi statybos darbai.	iegadajies-eolus-veja-parka-projektu-darijuma-summu-neatklaj	
Birželio 16 d.	**Švedijos „Scandinavian Astor Group“ perka šaudmenų gamintoją „Ammunity“.** Švedijos „Scandinavian Astor Group“ (SAG) pasirašė sutartį dėl 100 proc. Latvijos mažo kalibro šaudmenų gamintojos „Ammunity“ įsigijimo. „Ammunity“ investuotojo pritraukimo procese paramą suteikė Latvijos gynybos ministerija. Bauskos rajone veikiantis vienintelis Latvijoje karinės amunicijos gamintojas „Vairog EU“ neseniai pakeitė savo pavadinimą į „Ammunity“. Šaudmenų gamyba yra didelių kapitalo investicijų reikalaujantis verslas, todėl buvo ieškoma strateginio investuotojo. Anksčiau įmonė pripažino, kad planuoja parduoti 100 proc. „Ammunity“ akcijų, pritraukti 25 mln. eurų kapitalo investicijų ir, pritraukus strateginį investuotoją, 3–4 kartus padidinti gamybos apimtis. Ateityje įmonė taip pat planuoja plėtoti naujų produktų gamybą. Partnerystė su SAG turėtų suteikti „Ammunity“ sąlygas sparčiau plėsti gamybą, investuoti į inovacijas ir stiprinti Latvijos vaidmenį Europos gynybos pramonėje. „Scandinavian Astor Group“ yra Švedijos gynybos pramonės įmonių grupė, kurią sudaro įmonės veikiančios trijuose sektoriuose. „Astor Industry“ įmonės daugiausia veikia kaip subrangovai, tiekdamos komponentus didelėms gynybos pramonės įmonėms, taip pat kitoms pramonės šakoms. „Astor Tech“ tiek pažangios sistemos ir produktai, skirti tik gynybos ir saugumo sektoriui, o klientai yra daugiausia valstybinės institucijos. „Astor Protect“ kuria pažangius saugumo ir išgyvenimo sprendimus kritinėms aplinkoms, siūlo produktus ir paslaugas individualios apsaugos priemonių, gelbėjimo įrangos ir taktinių saugumo sistemų srityje tiek valstybiniams, tiek privatiems klientams.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/16.06.2025-zviedrijas-scandinavian-astor-group-iegadajas-municijas-razotaju-ammunity.a603411/	

Parengė: Vilius Arlauskas
Trečiasis sekretorius
Tel.: +371 67350752
Mob.: +371 26190198

El. paštas: vilius.arlauskas@urm.lt